

شرح و ترجمه حقایق الطب

اصول پزشکی سنتی

مؤلف:

مرحوم حاج محمد کریم خان کرمانی

شرح و ترجمه:

محمد مهران فر

مکتب ایتام سمنان

سرشناسه	کرمانی، محمد کریم بن ابراهیم، ۱۲۲۵-۱۲۸۸ ق.
عنوان قرارداد	حقایق الطب، فارسی، شرح
عنوان و نام پدیدآور	حقایق الطب: اصول پزشکی سنتی / من مصنفات محمد کریم خان الکرمانی: شرح و ترجمه محمد مهران فر.
مشخصات نشر	تهران: سفیر اردهال، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص.
شابک	مجموعه آبیایی متون: ۱۳.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۲۳۲-۰۰
وضعیت فهرست نویسی:	فیها.
موضوع	پزشکی اسلامی -- متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	پزشکی اسلامی -- احادیث
شناسه افزوده	مهران فر، محمد، ۱۳۵۸ - مترجم
زده بندی کلنگره	۱۳۹۳ ۷۰۴۳۷ ۷۰۴۳۷ ۳۷۵ ی/۳۱۳۸ R
زده بندی دیویی	۶۱۰ / ۹۱۷۶۷۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۳۷۰۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۳-۲۳۲-۰۰

تهران: خیابان مفتح، خیابان سمیه، روبه روی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴

© حق چاپ: ۱۳۹۳، انتشارات سفیر اردهال www.safirardehal.ir

شرح و ترجمه حقایق الطب

مؤلف: محمد کریم بن ابراهیم کرمانی

شرح و ترجمه: محمد مهران فر

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳

صفحه آرای و طرح جلد: انتشارات سفیر اردهال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سفیر قلم

شمارگان: ۲۲۰

شماره نشر: ۱-۲۸۳

بها: ۱۸۰۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گزیده در مستند نویسی، و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه مترجم و شارح
۳۱	مقدمه مصنف
۳۷	مقدمه
۳۸	بیان اموری که قبل از شروع باید ارائه نمود
۴۵	باب اول: در حقیقت جسم و تقسیم مراتب آن
۴۹	کیفیت تقسیم جسم مطلق
۵۱	خصوصیت چینش کرات و بعضی خواصشان
۵۷	باب دوم: در بیان احوال اسطقسات مرکبات در این عالم
۵۸	کیفیت نکاح آن دو و تولد فرزندان
۶۵	باب سوم: شناخت مزاج
۶۷	کیفیت تگون ظاهری و باطنی آن
۷۱	فصل: اقسام مزاج
۷۷	فصل: در اعضاء
۷۹	فصل در اعتدال مزاج
۸۰	فصل: در خلقت
۸۵	باب چهارم: در اخلاط
۱۰۶	کیفیت مثال بودن خلقت انسان برای تمام مخلوقات عالم
۱۲۷	فصل در نحوه خلقت کودک و جنین
۱۳۵	باب ششم: در بیان ذکر قوی و افعال و ارواح
۱۳۶	فصل در قوه و کار آن
۱۴۴	نفس نباتی

۱۵۰	نفس حیوانی
۱۵۵	نفس ناطقه قدسیه
۱۶۰	خاتمه بحث
۱۶۱	ویژگی ادراک شی غیر خود را از آنچه که با آن شی هم رتبه است
۱۶۳	بیشایی
۱۶۴	شنوایی
۱۶۵	بویایی
۱۶۵	چشایی
۱۶۶	لامسه
۱۷۳	تأثیرات متقابل کیهان ثلاثه و طبایع چهارگانه
۱۷۸	فصل: در شناخت ارواح
۱۸۹	باب هفتم: در معنی صحت و مرض و اسباب و علت‌های این دو
۲۰۰	فصل: درمان
۲۰۳	فصل: علل و اقسام بیماریها
۲۰۸	فصل: در هوا
۲۰۹	تدبیر بدن‌ها در فصل‌های مختلف
۲۱۳	فصل: در خوردن و آشامیدن
۲۱۹	آشامیدن
۲۲۰	فصل: در خواب و بیداری
۲۳۸	بیداری
۲۳۸	اوقات مناسب برای خوابیدن
۲۴۶	اقسام خواب
۲۴۷	فصل: حرکت و سکون
۲۵۰	حرکت در عالم اعراض و غلبه بیماریها
۲۵۷	اقسام حرکت و سکون
۲۶۳	سکون
۲۶۳	فصل: در استفراغ و احتباس
۲۶۷	مقدمه
۲۶۷	مقصد اول
۲۷۰	مقصد دوم

فصل: در اعراض واصله.....	۲۷۴
باب هشتم: در شناخت دلایل بیماری‌های حاصله در بدن‌ها.....	۲۸۳
در شناخت دلایل از جهت عموم بر بیماری‌های حاصله در بدن‌ها از جهت آن چه از بدن خارج می‌شود	
نه اعراض حادث شده.....	۲۸۴
فصل: در استدلال بر بیماری‌های معده.....	۲۸۴
فصل: در استدلال بر احوال کبد.....	۲۸۶
فصل: در استدلال بر احوال قلب.....	۲۸۸
فصل: در آن چه که بدان‌ها بر احوال مغز استدلال می‌شود.....	۲۹۰
فصل: در آن چه که بر حالات سایر اعضا عموماً و خصوصاً به نحو اجمال استدلال می‌شود.....	۲۹۰
باب نهم: در حقیقت بیماری‌ها.....	۲۹۳
در حقیقت بیماری‌ها بطور خوب و نیکو و طریزی پسندیده و دقیق که احدی از پزشکان و حکما در آنچه	
می‌دانم تعقل ننموده‌اند.....	۲۹۴
باب دهم: در کلیات حفظ صحت.....	۳۰۷
خاتمه: در ذکر بعضی از اخبار کلی در باب طب.....	۳۱۸
منابع و مأخذ ترجمه و شرح.....	۳۲۰